

1 ITEMS TO PREPARE FOR THE TAHARA

In order to streamline the *rechitza* and *tahara*, the following items should be prepared prior to uncovering the *meis* (deceased).

- ✔ A lit candle.
- ✔ The Hebrew name of the *meis* and his/her father. If unobtainable, use English names. If the *meis*'s father's name is unknown, "Avraham" should be used instead.
- ✔ *Tachrichim* (shrouds), a *tallis*, and a *kittel*. It is preferable to use the *meis*'s personal *tallis* and *kittel*.
- ✔ 3 *sherblach* (earthenware shards) to cover the eyes and mouth.
- ✔ *Afar* (dirt) from Israel.
- ✔ Egg white and white wine or vinegar for the *z'rika*.
- ✔ A large washing basin, smaller containers for pouring, wash cloths, towels for drying, and flat toothpicks.
- ✔ Three buckets of water for the final *tahara*.

The leader of the group assigns who will perform each task.

2 PREPARATION FOR RECHITZA

The *misaskim* wash their hands three times alternately as is done upon arising in the morning. The hands should only be dried if it is necessary to do so in order to put on gloves. One of the *misaskim* then says the following prayer:

(פלוני ב' פלוני)

רבנו של עולם, חמול על (המת הלוי שהוא בן / המתה הלוי שהיא בת) אברהם יצחק ויעקב עבדיך ותנוח (נפשו ונשמתו) / נפשך ונשמתך) עם הצדיקים, כי אתה מתייה המתים וממתית חיים. ברוך אתה, מוחל וסולח לחטאים ולעונות מומתי עמך ישראל בתחנונים. ובכן יהירצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו שתסבב מלאכי רחמים לפני (המת שהוא עבדך בן / המתה שהיא אמתך בת) אמתך. ואתה יי א-להינו וא-להי אבותינו משיביל אל-ידל, (מלטהו) / מלטה) מכל-צרה ומיום רעה ומדינה של-גיהנם. ברוך אתה, גדול החסד ובעל הרחמים. ברוך אתה, העשה שלום במרומו לעבדיו וליראי שמו. ברוך פודה עמו ישראל מפיני פרגנות ברחמים. (לגברים: ובכן יהירצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו, שתזכר זכות ברית קדש שבבשרו ויהיה פדיון לו משרפת גיהנם ותחליצהו. ברוך אתה, בורת הברית ברחמים.) ברחמים הסתר והעלם פשעי (המת הזה עבדך / המתה הזאת אמתך). משרפת אש (תחליצהו שהוא צדיק / תחליצהו שהיא צריכה) לרחמיך הרבים. ואתה יי א-להינו טוב וסלח לכל-קוראיה. ברוך אתה, גדול העצה ורב העלילה ברחמים. עם רגלי צדיקים בגן עדן (ידרך / תדרך) כי מקום ישירים הוא רגלי חסידיו ישמור ברוך אתה, הנותן רחמים גדולים ורוב תחנונים למתי עמו ישראל. אמן, בן יהי רצון.

- ✔ The *meis* should be placed on the table face up with his feet facing the door (when possible).
- ✔ The *meis*'s clothing or other coverings, including eye and mouth coverings, should be completely removed (these need not be buried).
- ✔ *Chatzitzos* (obstructions such as bandages, adhesives or creams) should be removed, unless it is determined that it may cause bleeding.
- ✔ Jewelry is removed and returned to the family.
- ✔ The eyes and mouth should be closed, and the face and genitalia should remain covered with towels while they are not being washed.
- ✔ One of the *misaskim* then says the following:

וען ויאמר אל העמדים לפניו לאמה, הסירו הבגדים הצאים מעליו. ויאמר אליו, ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלצות.

3 THE RECHITZA

While the *meis* is being washed, one of the volunteers recites the *pesukim* below. Although these *pesukim* correspond to specific areas of the body, it is not necessary that they be recited precisely when those areas are being washed.

ראשו בתם פו, קוצותיו תלתלים שחרות פערב. עיניו כיונים על-אפיקי מים, רחצות בקלב ישבות על-מולאת. לחיו פערונת הבשם מגדלות מרקחים, שפתותיו שושנים נטפות מור עבר. ידיו גלילי זהב ממולאים בתרשיש, מעיו עשת שן מעלפת ספירים. שוקיו עמודי שש מוסדים על-אדני-פו, מראהו בלגנון פחור בארזים. חפו ממתקים וכלו מחמדים, זה דודי וזה רעי בגות ירושלם.

The *meis* is placed on the washboard and the following areas are washed in the following order:

- ✔ The head and neck.
- ✔ The right arm, hand, and nails.
- ✔ The right front half of the body, including the genitals.
- ✔ The front of the right leg and the right foot and toenails.
- ✔ The left front half of body.
- ✔ The front of the left leg, including the foot and toenails.
- ✔ The *meis* is rolled onto his left side and the right side of the back, including the back of the right leg is washed. He is then rolled onto his right side and the left side of his back, including the back of the left leg is now washed.
- ✔ The *meis* is then once again checked again for any *chatzitza*.

RECHITZA NOTES:

- * The right and left sides may be washed simultaneously as long as the right side is elevated higher than the left side and is washed slightly ahead of the left.
- * No water is poured into the mouth or nose.
- * Stubborn spots can be scrubbed with warm water and soap (or other safe cleaning solutions).
- * Care should be taken not to break skin or cause bleeding, especially when bedsores and cuts are present.
- * Bleeding areas should be sealed and bandaged.
- * Anything that has absorbed blood that issued from the *meis* post- mortem should be gathered in a bag and placed in the casket at the feet of the *meis*.

4 THE TAHARA

The *misaskim* wash their hands in preparation for the *tahara* in the same manner as they did for the *rechitza*. The *tachrichim* and towels are prepared, and "Amar Rabbi Akiva" is recited. The *tahara* should be performed with the *meis* in a standing position, supported by the *misaskim*. If this is too difficult, or detracts from *kavod ha'meis* (to be decided by the group leader), the *tahara* can be done with the *meis* in a lying position.

STANDING TAHARA

The wooden slats should first be purified with water from the *tahara* buckets (or from the sink).

Two *misaskim* support the *meis* in a standing position with the *meis*'s feet on slats, while the others pour water on him.

Three buckets of water are successively poured over the *meis*'s head. The pouring of the second bucket should begin before finishing the first, and likewise the third bucket should begin before finishing the second.

If possible, the water should be thrown, not poured.

LYING TAHARA

The *meis* should be gently rolled onto his right side and then onto his left, while each slat is cleaned and doused with water from the *tahara* buckets.

The buckets are refilled and poured over the *meis*. Starting from his head, the first bucket down the center, the second bearing right, and the third bearing left.

The third bucket should be the last one to be completely emptied.

During the pouring, all *misaskim* say three times "תורה היא" (Women say: "Tehora Hee היא תורה")

אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל גלוליתכם אטהר אתכם. ואומר מקנה ישראל יי מזה מקנה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את-ישראל.

6 DRESSING

The following *pesukim* are recited by one of the *misaskim* before dressing the *meis*:

שוש אישיו בני תגל נפשי בא-להי כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני, פחתן זכהו פאר וכפלה תעדה בליה. ואמר ישימו צנפה טהור על ראשו, וישימו הצניפה הטהור על ראשו וילבשוה בגדים ומלאך יי עמד. כי כארץ תוציא צמחה וקננה ורועיה תצמיח, בן א-דני א-להים יצמיח צדקה ותהלה נגד כל-הגוים. ונחה יי תמיה והשביע בצחצחות נפשך ועצמתיד יחלין, והיית כגן רנה וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו.

The following phrases are recited when dressing the *meis* with the *tachrichim* (shrouds):

For the *kutones* (shirt) – בתנתיבך קדש ילבש

For the *michnasayim* (pants) – ומכנסייבך יהיו על-בשרו

For the *gartel* (belt) – ובאבנט בד יחגר

For the *miztnefes* (cap) – ובמזנפת בד יענה

- ✔ The *miztnefes* is placed on the head (women receive a bonnet).
- ✔ The *michnasayim* (pants) are placed on the *meis*, right side first, and the bands on the feet are tied.
- ✔ The *k'zones* (shirt) is placed on the *meis*, by placing the right arm into the sleeve, and then the left arm into its sleeve. The shirt is then pulled over the head and drawn over the body.
- ✔ The *kittel* is placed on the *meis* in the same manner as was done for the shirt.
- ✔ The *gartel* (belt) is wrapped around the *meis* and tied.
- ✔ The tying of the bands and *gartel* should be done as follows:
 - One *misasek* stands on the right side of the *meis* and one stands on the left.
 - The *misaskim* twist the bands by passing them back and forth four times, and they count, "Aleph - Beis - Gimel - Daled."
 - The band is tied with three slip knots.
 - The middle bow is the largest, and all three loops should be point towards the head, forming the the letter *shin*.
- ✔ If necessary, the *meis* should be rolled in order to be dressed. It is better to repeat this process rather than to pull the *tachrichim* which may cause them to tear.
- ✔ On a man, two bands are then tied above each ankle the same way as before (right ankle first). On a woman, the bands are tied below the knees.
- ✔ The *kutones* is put on by first placing the right hand into the sleeve, and then the left hand into its sleeve, and then slipping the rest over the head and drawing it over body.
- ✔ The neckband is tied in the manner described for the other bands, above.
- ✔ The *kittel* is put on in a manner similar to that of the *kutones*, and the *gartel* is tied around the waist like one of the bands.
- ✔ Women are also dressed in an apron and veil.

Once the *meis* is fully dressed, the *misaskim* sprinkle *afar* (dirt from Israel) over his heart and say:

וא-ל-ש-די יתן לכם רחמים.

7 PLACING THE MEIS IN THE ARON

- ✔ A bag of straw and earth is placed in the top of the *aron*, and some earth is placed in the center of the *aron*.
- ✔ The *sovev* (wrapping sheet) is spread in the *aron* overlapping the sides.
- ✔ One of the *tzitzis* is cut off of the *tallis*, which is then placed over the *sovev*.
- ✔ The *meis* is placed gently into the *aron*, and the *misaskim* say:

ולא יבאו לראות כבלע את-הקדש ומתו.

- ✔ Some earth is placed on the eyes, and the *sherblach* (earthenware shards) are placed on the mouth and eyes while the *misaskim* say:

וכפר אדמתו עמו.

(If the *aron* is not present, this should be done before placing the *meis* in the cooler.)

- ✔ The *tallis* is wrapped right over left, and over the head of the *meis*.
- ✔ The *sovev* is wrapped around the *meis*'s feet, then over his left side, then over his right side, and then over his head.
- ✔ Earth is sprinkled around the edges of the *aron*.
- ✔ The *aron* is closed and the following is recited:

הנה מטתו שלשלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל. פלם אחזי חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפתח בלילות. יברכך יי וישמרה יאר יי פניו אליך ויחנה ישא יי פניו אליך וישם לך שלום. ולבו ינקותיו והיה כצית הודו וריח לו בלבנון. ראיתי והנה מגורת זהב פלה וגלה על-ראשה ושבעה נרתיה עליה ושבעה מוצקות לגרות אשר על-ראשה. ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על-שמאלה. מי-אתה הרי-הגדול לפני ורפבל למישר והוציא אתי-האבן הראשה תשאות חן חן לה. ועתה יגדלינא בח א-דני באשר דברת לאמר. ואולם חייאני וימלא כבוד-יי את-יפלי-הארץ.

- ✔ The *aron* is removed from the *tahara* room feet first, and the following is recited:

ובנסע המשכן יורידו אתו הלויים ובחנת המשכן יקימו אתו הלויים, והר הקרב יומת. והיה בנסע הארון ויאמר משה קומה יי ופצו איביד וינסו משנאיך מפניה. כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל-דרךך. על-יפנים ישאונך פן תגף באבן רגלה. לא-תאנה אליך רעה ונגע לא-יקרב באהלה. יי איש מלחמה יי שמו. יי ילחם לכם ואתם תחרישון.

- ✔ The *misaskim* ask forgiveness from the *meis* in case they may have acted disrespectfully in his presence.
- ✔ The *misaskim* take leave by walking backwards, and wash their hands outside the building in the manner described above.

